

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/362/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217001
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217001.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Renáty Pátrovičovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná advokát a konateľ Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 28. mája 2013 č. k. 9C/354/2012-49, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) rozsudkom zo dňa 28.05.2013 č. k. 9C/354/2012-49 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol návrh (správne žalobu, lat. actio) a odporcovi (správne žalovanému) nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že navrhovateľ(správne žalobca) sa žalobou doručenou dňa 28.09.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 125 eur z titulu majetkovej škody a 330 eur z titulu nemajetkovej ujmy, z dôvodu nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nedodržaní 15 dňovej lehoty na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia, s omeškaním viac ako 6 mesiacov vo veci vedenej exekútorom pod exekučným číslom EX 1136/2009, pre vymoženie pohľadávky proti dlžníkovi U. K.. Žalobca špecifikoval majetkovú škodu ako jeho náklady v období medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia a rozhodnutím o nej, pričom malo ísť o pracovné výkony zamestnancov pomocou informačného systému v sume 70 eur, náklady na udržiavanie a správu informačného systému 40 eur a administratívne náklady 15 eur. Žalobca sa zároveň domáhal nemajetkovej ujmy, keď márnym uplynutím času boli reálne ohrozené jeho legitímne očakávania na vymoženie pohľadávky, keď mohlo dôjsť k zániku povinného, k strate kontaktu s povinným, k insolventnosti povinného. Nemajetková ujma má predstavovať satisfakciu za konkrétne porušenie zákona. Pri výške nemajetkovej ujmy navrhovateľ vychádzal z toho, že Ústavný súd SR za prieťahy v konaní priznáva priemerne 660 eur ročne a preto sa domáhal sumy 55 eur za každý mesiac, pričom upozornil na to, že exekučný súd bol v danej veci nečinný viac ako 184 dní.

Ďalej poukázal na svoje zistenia zo spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/158/2009 zistil, že návrh na vykonanie exekúcie bol spísaný u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého dňa 7.3.2009, exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 3.10.2008, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola na súd doručená dňa 3.4.2009. Okresný súd Levice vydal poverenie na vykonanie exekúcie zo dňa 20.5.2009, ktoré bolo doručené súdnemu exekútorovi dňa 25.5.2009.

Ďalej uviedol, že žalovaný v písomnom vyjadrení navrhoval žalobu zamietnuť poukázajúc na to, že je zmätočná, nie je jasný ani titul nároku na náhrady škody, žaloba je podaná predčasne, keďže neuplynula 6 mesačná doba na predbežné prerokovanie nároku, v rámci ktorej žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť, na základe čoho nepovažoval nárok za predbežne prerokovaný. K samotnému postupu súdu žalovaný uviedol, že od 01.06.2011 pätnásťdňová lehota na vydanie poverenia pre uvedené exekučné tituly neplatí. Namietal vyčíslenie materiálnej škody, keď mal za to, že požadovať paušálnu sumu je nesprávne a účelové. Je potrebné preukázať skutočnú škodu listinnými dôkazmi, čo žalobca nepreukázal. V súvislosti s uvedeným, ako aj s paušálnou sumou na administratívne spracovanie urgencií exekučnému súdu a publikačné výdaje, je zrejmé, že si žalobca uplatňuje neprimerané čiastky. Na druhej strane, samotný zástupca žalobcu uvádza vo svojom stanovisku k žiadostiam o doplnenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 02.07.2012, že „disponuje jednotnou a nedeliteľnou databázou návrhov v elektronickej forme (návrhy podával elektronicke v automatizovanom procese)“ a že, „návrhy boli spracované v elektronickej forme a súdom boli odoslané v tejto forme rovnako tak elektronicke“. Z uvedeného dôvodu uplatňovanie nároku na majetkovú škodu je nepodložené a uplatňovať si 125 eur paušálne za každého dlžníka je nielenže nadhodnotené, ale aj nepreukázané. K nemajetkovej ujme uviedol, že poskytovanie finančného zadostučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu, keď mal za to, že prietahy v konaní môže posudzovať len Ústavný súd. Vzhľadom na to, že išlo o spotrebiteľský vzťah, bolo na mieste podrobné skúmanie, pri vydávaní poverenia, vzhľadom na zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenie práva spotrebiteľa. Namietal aj premlčanie návrhu, keď 15 dňová lehota na vydanie poverenia uplynula pred dňom 23.04.2009 teda tri roky pred uplatnením si nároku v rámci predbežného prerokovania veci. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku podľa neho nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu. Odporca mal za to, že navrhovateľ nepreukázal, že by v namietanom konaní, došlo k nesprávnemu úradnému postupu, že by mu vznikla nemajetková ujma, či majetková škoda.

V písomnom vyjadrení potom žalobca uviedol, že súd musí v 15-dňovej lehote preskúmať súlad vykonania exekúcie so zákonom. Samotné prekročenie lehoty predstavuje bez ďalšieho zbytočný prietah. Namietal, že príslušný súd nesplnil zákonnú lehotu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Rozhodnutie rozhodcovskej komisie je úplne iný právny inštitút ako rozsudok rozhodcovského súdu. Rozsudok rozhodcovského súdu je exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. i/ Exekučného poriadku. Navrhovateľ nijako nemaril predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, reagoval na podnety odporcu. Odporca nemal v úmysle navrhovateľa odškodniť.

Súd prvého stupňa uviedol, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy).

Žaloba spĺňa náležitosti v zmysle § 43 O.s.p. a zákona č. 233/1995 Z.z. platného v čase podania návrhu. Žalobca v žalobe uviedol čoho sa domáha, voči komu a z akého dôvodu. Vzhľadom na to, exekučné konanie bolo začaté v roku 2009 a žalobca sa predbežného prerokovania domáhal v roku 2012, predmetný nárok na náhradu škody nie je premlčaný, nakoľko 3-ročná premlčacia lehota je subjektívnou lehotou a žalobca sa o škode nedozvedel ihneď po vydaní poverenia, pričom objektívna premlčacia lehota je 10-ročná. Súd mal k dispozícii ako dôkaz exekučný spis. Do podania žaloby šesťmesačná lehota neuplynula, avšak súd vo veci rozhodoval po uplynutí šesťmesačnej lehoty od prijatia žiadosti odporcom, žalobu tak už nemohol súd považovať za predčasnú. Žalobca sa domáhal škody výlučne za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote. V zmysle § 41 ods. 2 písm. d/ zákona č. 233/1995 Z.z. bolo v čase podania žiadosti o udelenie poverenia možné vydať poverenie, na základe vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených, ako exekučného titulu. Až neskôr bol zákon v uvedenej časti novelizovaný tak, že exekučným titulom boli vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Novelizácia predmetného ustanovenia by bola nadbytočná, ak by išlo o exekučný titul podľa písmena i/. Skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok sa za exekučný titul považoval podľa písmena d/ svedčí aj komentár k § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého k novele účinnej od 01.06.2010 o zániku 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia na základe rozhodcovského rozsudku došlo z dôvodu potreby preskúmania písomností pre prípad neprípustnosti exekúcie. Zák. č. 144/2010 Z.z., ktorý novelizoval exekučný poriadok, sa vzťahuje aj na konania začaté pred účinnosťou tohto zákona. K vydávaniu poverení

na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku dochádzalo a dochádza podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku. Pre výklad zákona je podstatný úmysel zákonodarcu - Národnej Rady SR prezentovaný v dôvodovej správe k novele § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku. V podstate podľa zdôvodnenia navrhovateľa by súd musel vydávať poverenie na základe rozhodcovského rozsudku v lehote 15 dní s poukazom na § 41 ods. 2 písm. i) Exekučného poriadku aj v súčasnosti, keď o rozhodcovských rozsudkoch hovorí § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku čo je nižšie uvádzanou judikatúrou vyvrátené. V čase podania žiadostí na vydanie poverenia lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu neexistovala. Nárok na náhradu škody si žalobca uplatňoval výlučne podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z., keď podľa neho príslušný súd svojim postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. Ohľadne prípadného prieťahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v súčasnom znení by len takéto podklady by boli relevantné pre priznanie náhrady škody. Citované ustanovenie je platné od 01.01.2013. Návrh bol podaný v roku 2012 súd však mal za to, že predmetné ustanovenie možno brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. platného v čase podania návrhu na vydanie poverenia a začatia tohto konania.

Žalobcom uvádzaná majetková škoda nebola v konaní preukázaná, jej vyčíslenie paušalizáciou reálnych vecných nákladov, spočívajúcich v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca, je podľa súdu prvého stupňa nepreukázané, nezodpovedné a žalobca neprodukoval žiadne dôkazy preukazujúce ním uvádzanú škodu. Znalecký posudok je na preskúmanie správnosti preukázaných tvrdení účastníkov konania. Z tohto dôvodu návrh na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom ako nehospodárne zamietol, i s poukazom na ďalšie dôvody pre zamietnutie návrhu.

V danom prípade síce bolo vydané poverenie po niekoľkých mesiacoch, pričom táto skutočnosť automaticky neznamená, že žalobcovi musela v dôsledku uvedeného postupu vzniknúť škoda (rozhodnutie ÚS SR I. ÚS 16/2002). Neboli konštatované zbytočné prieťahy v konaní či nečinnosť súdu. Majetková ujma nebola preukázaná a nemajetková ujma nezávisí automaticky, len od zistenia nedodržania zákonnej či primeranej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci v odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. V konaní nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom tvrdenej škody.

Súd prvého stupňa rozsudok právne zdôvodnil ustanoveniami § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 5 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2 (v znení platnom v čase do 31.5.2010 a do 31.5.2011) Exekučného poriadku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko si ich neuplatnil a žiadne trovy mu ani nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Argumentoval tým, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je návrh navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Poukázal na to, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. V tomto smere poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite, z toho dôvodu ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Zdôraznil, že samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote.

Namietal, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty i napriek tomu, že zákonodarcu vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces

neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

Ďalej uviedol, že súd s poukazom len na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie, tým, znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku a na zamietnutie znaleckého dokazovania nemal súd žiadne udržateľné dôvody. Keďže výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jednej zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Poukázal na to, že Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom, v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Tým svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 OSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, c/ a f/ OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 OSP) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 OSP.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa vyplýva, že žalobca sa podaným návrhom domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody v sume 125 eura (náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej) a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 330 eur, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, v dôsledku nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok v konaní vedenom na Okresnom súde Levice v exekučnej veci sp. zn. 14Er/158/2009. Žalobca podľa vlastného tvrdenia vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 330 eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Sumu 330 eur žalobca vyčíslil výpočtom - alikvotným pomerom za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny ústavného súdu. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca tvrdil, že mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a

účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožiteľnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. V skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, navrhovateľ považoval za nesprávny úradný postup exekučného súdu.

Exekučným titulom v tejto veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 09106/08 zo dňa 03.10.2008. Exekučné konanie bolo vedené pod sp. zn. 14Er/158/2009, začalo podaním návrhu u súdneho exekútora dňa 07.03.2009. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 03.04.2009. Súd prvého stupňa vydal poverenie na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora dňa 20.05.2009.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. 12. 2012, teda v čase, kedy malo dôjsť k spôsobeniu škody (ďalej len citovaný zákon), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ods. 2, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení do 31.12.2012, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa ods. 2, každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení do 31.12.2012, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa ods. 2, najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

Podľa ods. 3, lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku (EP) v znení od 1.9.2005 do 31.5.2009, exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Podľa ods. 2, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade

a) rozhodnutí orgánov Európskej únie,

b) rozhodnutí osvedčených ako európsky exekučný titul,

c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila,

d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených,

e) osvedčení o dedičstve, vykonateľných rozhodnutí bývalých štátnych notárstiev a dohôd nimi schválených,

f) vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy a územnej samosprávy vrátane blokov na pokutu nezaplatenú na mieste,

g) platobných výmerov, výkazov nedoplatkov vo veciach daní a poplatkov, ako aj zmierov schválených týmito orgánmi,

h) vykonateľných rozhodnutí a výkazov nedoplatkov vo veciach sociálneho zabezpečenia, sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia,

i) iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon.

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku (EP) v znení od 1.9.2005 do 31.05.2010, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa ods. 2, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd poukazuje na to, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní vôbec nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založený napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa. Žalobca podal množstvo návrhov s rovnakým predmetom konania, pričom vo všetkých konaniach podáva odvolania s totožným obsahom bez ohľadu na konkrétne okolnosti danej veci.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojim dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

Odvolací sa pri posudzovaní danej veci preto zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska toho, či nedošlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z hľadiska dikcie ust. § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z.z. nemožno stotožňovať porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote a zbytočné prieťahy v konaní, pričom ide o osobitné dôvody nesprávneho úradného postupu. Ak zákonodarca explicitne ustanovil, že za nesprávny úradný postup sa považuje porušenie orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, akýkoľvek extenzívny výklad by bol v rozpore s účelom zákona. Pokiaľ nebola dodržaná zákonná 15-dňová lehota na vydanie poverenia (ak bola zákonom v danom období stanovená), takýto stav predstavuje nesprávny úradný postup súdu.

Nesprávny úradný postup však bez splnenia ostatných predpokladov - vzniku škody a danosti príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, nezakladá vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci.

Súd prvého stupňa neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil. Jeho úvahy a dôvody podporujú príslušný záver o nedôvodnosti nároku navrhovateľa. Rozhodnutie súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premis prvostupňový súd dospel, sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne a aj spravodlivé.

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správny. Odvolací súd sa však nestotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v čase rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenie neexistovala lehota 15 dní na vydanie poverenia.

V zmysle § 35 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. V zmysle § 44 ods.1 uvedeného zákona, tuzemský rozhodcovský rozsudok je rozhodcovský rozsudok vydaný na území Slovenskej republiky a podľa ods.2 tuzemský rozhodcovský rozsudok, ktorý sa stal právoplatným, je po uplynutí lehoty na plnenie v Slovenskej republike vykonateľný podľa osobitných predpisov, ktorým je Exekučný poriadok. Vzhľadom k tomu je nepochybné, že rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom rovnako ako rozsudok súdu všeobecného. Ustanovenie § 41 ods. 2 EP stanovuje popri vykonateľných rozhodnutiach súdu i ďalšie exekučné tituly. Do 31.5.2011 uvedené ustanovenie neobsahovalo výslovne uvedenie rozhodcovského rozsudku, v písm. d/ boli uvedené vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Až novelou EP zákonom č. 102/2011 Z.z. účinnou od 1.6.2011 boli do ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d/ priamo uvedené rozhodcovské rozsudky. Vzhľadom k tomu rozhodcovské rozsudky bolo možné vykonať ako exekučné tituly do 31.5.2011 v zmysle § 41 ods. 2 písm. i/ EP.

Exekučný poriadok v § 44 ods. 2 v znení do 31.5.2010 stanovil 15- dňovú lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bez výnimky, pričom táto lehota plynula od doručenia žiadosti o vydanie poverenia. Novelou uskutočnenou zákonom č. 144/2010 Z.z. s účinnosťou od 1.6.2010, bola do uvedeného ustanovenia zakotvená výnimka, podľa ktorej na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučných titulov uvedených v § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP nie je žiadna lehota. Keďže rozhodcovský rozsudok bol zakotvený do § 41 ods. 2 písm. d/ až od 1.6.2011, lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku bola do 31.5.2011 a od 1.6.2011 lehota nie je.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na navrhovateľovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Podľa § 442 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (Občiansky zákonník, skr. „OZ“) uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Právna teória i prax považujú škodu za ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívnej vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom spočívajúcim v nenastalom zväčšení (roznožení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, pokiaľ by nebolo došlo k škodnej udalosti (pozri stanovisko Najvyššieho súdu ČSSR Cpj 87/70).

Spôsob zisťovania ušlého zisku podnikateľa závisí v každom jednotlivom prípade na skutkových tvrdeniach poškodeného, ktorými je uplatnený nárok na náhradu škody odôvodnený (NS ČR sp. zn. 25 Cdo 1920/99).

Okolnosť, že žalobca v exekučnom súdnom konaní pre nečinnosť súdu nedosiahol v zákonom stanovenej lehote vydanie požadovaného súdneho rozhodnutia, prípadne poverenia na vykonanie exekúcie ešte nezaručuje samo osebe dôvodnosť a priznanie nároku na náhradu škody.

Poverenie na vykonanie exekúcie je individuálny právno-aplikačný akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora. Ide o procesný úkon exekučného súdu adresovaný súdnemu exekútorovi, na základe ktorého súdny exekútor môže začať vykonávať exekúciu (§ 36 ods. 2 druhá veta Exekučného poriadku) a ktorým súdny exekútor preukazuje svoje oprávnenie exekúciu vykonávať (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 1. februára 2012, sp. zn. 5 Cdo 205/2011).

Príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúsenosti adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu alebo škodnej udalosti. Súčasne sa musí preukázať, že škoda by nebola nastala bez tejto príčiny. Pre zodpovednosť za škodu nie je nevyhnutné, aby vznik určitej škody bol pre konajúceho (škodcu) konkrétne predvídateľný, ale je postačujúce, že pre optimálneho pozorovateľa nie je vznik škody vysoko nepravdepodobný (ČR I.ÚS 3438/11).

Právne posúdenie príčinnej súvislosti môže iba spočívať v stanovení toho, medzi akými skutkovými okolnosťami má byť jej existencia stanovená, prípadne určenie, či a aké okolnosti sú spôsobilé tento vzťah vylúčiť. Vzťah príčinnej súvislosti musí preukázať poškodený, ktorému je treba poskytnúť dostatočný dôkazný priestor, t.j. príležitosť preukázať existenciu takých skutkových tvrdení, ktoré sú z hľadiska potencionálnej príčinnej súvislosti relevantné.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď zamietajúce rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

Exekučným titulom v spornej exekučnej veci bol rozhodcovský rozsudok. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 03.04.2009 (v tejto súvislosti odvolací súd podotýka, že vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu nie je rozhodujúce, kedy začalo samotné exekučné konanie, lehota na vydanie poverenia plynie od doručenia žiadosti o vydanie poverenia) a súd písomne poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie dňa 20.05.2009. Uvedený postup a obdobie nemožno považovať za nesprávny úradný postup a je plne odôvodnený potrebou skúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti predloženého exekučného titulu. Vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré žalobca iniciuje, je ústavne akceptovateľná aj dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie tejto činnosti. Túto skutočnosť treba osobitne zdôrazniť najmä v prípadoch, keď titulom pre vykonanie exekúcie sú rozhodcovské rozhodnutia (rozhodcovské rozsudky). Exekučný súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi je vždy povinný skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Je predovšetkým povinný skúmať, či exekučný titul podľa ustanovenia § 41 EP má všetky zákonné atribúty a či nie je v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 EP). O návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku je exekučný súd oprávnený aj bez návrhu (ex offico) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy (doložky).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom po uplynutí zákonnej lehoty, však ešte samo o sebe nezakladá zodpovednosť štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z. Okrem nesprávneho úradného postupu musia byť totiž splnené i ďalšie dva predpoklady, a to: vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a priama príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a samotnou škodou, resp. nemajetkovou ujmou, na preukázanie ktorých predpokladov zaťažuje dôkazné bremeno práve navrhovateľa. V danom prípade si žalobca svoju dôkaznú povinnosť nesplnil a nepreukázal splnenie týchto zákonných predpokladov. Žalované sumy bližšie nešpecifikoval, ničím nepreukázal. Žalobca taktiež nešpecifikoval a ničím nepreukázal ani uplatnenú nemajetkovú ujmu.

K odvolaciemu argumentu žalobcu o vyvrátení nároku žalobcu konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov žalobcu, uvedeného v žalobnom návrhu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie nároku neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov žalobcu, ale na rozhodnutie mal k dispozícii exekučný spis Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/158/2009, s obsahom ktorého sa oboznámil a vychádzal z neho.

K odvolaciemu argumentu žalobcu ohľadne trvania stavu právnej neistoty a ohľadne dĺžky a obmedzenosti súdu lehotou odvolací súd dodáva, že aj samotný oprávnený ovplyvnil dĺžku exekučného konania, keď spolu s návrhom na vykonanie exekúcie nepredložil všetky potrebné doklady a hlavne podával návrhy na vykonanie exekúcie hromadne, teda v rovnakom čase zaťažil exekučný súd veľkým počtom podaní a tak v dôsledku jeho subjektívneho konania došlo k rozhodovaniu exekučného súdu aj s určitým časovým odstupom, ktoré bolo ovplyvnené i tým, že exekučný súd náležitým spôsobom skúmal exekučné tituly (vrátane zmlúv uzavretých medzi účastníkmi, návrhov na vykonanie exekúcie i žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, atď.). Súd prvého stupňa v danej veci

správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase. V konaní nebolo zistené, že by v exekučnej veci, od ktorej si navrhovateľ svoj nárok uplatňuje, nebolo rozhodnuté v primeranom čase.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že žalobca nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2002 Z.z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť žalovaného na náhradu škody a nemajetkovú ujmu, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keď si ich náhradu neuplatnil. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.